

POLSKIE CENTRUM
BADAŃ I CERTYFIKACJI

www.pcbc.gov.pl

CERTYFIKACJA STAŁOŚCI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I CERTYFIKACJA ZGODNOŚCI ZAKŁADOWEJ KONTROLI PRODUKCJI W SYSTEMIE KRAJOWYM – WYTYCZNE

DGC-15

wydanie 11 z 01.03.2023

Niniejszy dokument jest własnością PCBC S.A. Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone.
Rozpowszechnianie bez zgody PCBC S.A. jest zabronione.

CERTYFIKACJA.
BADANIA.
SZKOLENIA.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A.
Ul. Puławska 469, 02-844 Warszawa
Tel.: +48 22 46 45 200; pcbc@pcbc.gov.pl

Spis treści

1. Informacje ogólne

- 1.1 Podstawy prawne systemu i podstawowe zasady
- 1.2 Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych
- 1.3 Sposoby deklarowania właściwości użytkowych

2. Certyfikacja wyrobów budowlanych prowadzona w Biurze Certyfikacji Wyrobów Budowlanych

- 2.1 Rodzaje prowadzonej certyfikacji
- 2.2 Elementy krajowych systemów oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych
 - 2.2.1 Działania jednostki certyfikującej w krajowym systemie 1 i 1+
 - 2.2.2 Działania jednostki certyfikującej w krajowym systemie 2+
- 2.3 Dokumenty odniesienia w procesach certyfikacji

3. Tryb postępowania w procesach certyfikacji

- 3.1 Wstępna informacja o trybie certyfikacji
- 3.2 Składanie wniosku o certyfikację
- 3.3 Przegląd wniosku
- 3.4 Umowa o certyfikację
- 3.5 Ocena właściwości użytkowych wyrobu
- 3.6 Przygotowanie do oceny
- 3.7 Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji
- 3.8 Ocena wykonania działań korygujących
- 3.9 Przegląd wyników procesu certyfikacji
- 3.10 Decyzja w sprawie certyfikacji
- 3.11 Przerwanie procesu certyfikacji

4. Kontynuacja nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji

- 4.1 Zasady ogólne
- 4.2 Inspekcja systemu ZKP
- 4.3 Decyzje w procesach nadzoru
- 4.4 Utrzymanie certyfikatu
- 4.5 Zawieszenie certyfikatu
- 4.6 Cofnięcie lub ograniczenie certyfikatu
- 4.7 Rozszerzenie zakresu certyfikatu
- 4.8 Przeniesienie certyfikacji oraz dokonywanie zmian w certyfikacie
- 4.9 Przedłużenie certyfikatu

5. Odwołania i skargi

5. Opłaty za certyfikację i nadzór

6. Poufność

7. Informacje dostępne publicznie

8. Dokumenty związane

1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Podstawy prawne systemu i podstawowe zasady

Zasady wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku krajowym wyrobów budowlanych określają ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1570 z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1966 z późn. zmianami) [1];
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1968) [2];

Wyrób budowlany nieobjęty normą zharmonizowaną, dla której zakończył się okres koegzystencji, o którym mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia nr 305/2011 i dla którego nie została wydana europejska ocena techniczna, może być wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku krajowym, jeżeli został oznakowany znakiem budowlanym.

Oznakowanie znakiem budowlanym umieszcza się na wyrobie, dla którego producent sporządził na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację właściwości użytkowych.

Poprzez umieszczenie lub zlecenie umieszczenia znaku budowlanego na wyrobie budowlanym producent ponosi odpowiedzialność za zgodność tego wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi, wymaganiami określonymi w Ustawie o wyrobach budowlanych oraz w przepisach odrębnych mających zastosowanie do tego wyrobu.

1.2 Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

Krajowe systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, zwane dalej „krajowymi systemami” określone są w § 4 rozporządzenia [1].

Ustalono pięć systemów krajowych, oznaczonych symbolami 1, 1+, 2+, 3 i 4.

Producent sporządza krajową deklarację właściwości użytkowych i określa typ wyrobu na podstawie ocen i weryfikacji stałości właściwości użytkowych przeprowadzonych w ramach ustalonych systemów.

W każdym systemie określono działania producenta związane z oceną i weryfikacją stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego, a także zakres tej oceny i weryfikacji przeprowadzanej na zlecenie producenta przez jednostkę certyfikującą lub akredytowane laboratorium badawcze.

Zadania	Systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych				
	1+	1	2+	3	4
Producent określa typ wyrobu oraz prowadzi:					
- zakładową kontrolę produkcji [ZKP]					
- ocenę właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań próbek pobranych przez producenta, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu					
- badania próbek pobranych przez producenta w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym przez niego planem badań					
Jednostka certyfikująca:					

- dokonuje oceny właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji tego wyrobu					
- przeprowadza wstępną inspekcję zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji					
- wydaje krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych					
- wydaje krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji					
- prowadzi kontynuację nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji					
- przeprowadza kontrolne badania próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta					
Akredytowane laboratorium badawcze:					
Dokonyje oceny właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań próbek pobieranych przez producenta, obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu					

Wyjaśnienia: x dotyczy; - nie dotyczy

Dla wyrobów, dla których wydano krajową ocenę techniczną oceny właściwości użytkowych tego wyrobu stanowią ustalenia zawarte w tej krajowej ocenie technicznej w zakresie właściwości użytkowych tego wyrobu. Grupy wyrobów objęte obowiązkiem sporządzania krajowej deklaracji właściwości użytkowych oraz wymagane dla tych wyrobów krajowe systemy określone są w załączniku nr 1 do rozporządzenia [1].

1.3 Sposoby deklarowania właściwości użytkowych

Producent deklaruje właściwości użytkowe wyrobu budowlanego, wyrażając je jako poziom, klasę lub w sposób opisowy, na podstawie oceny i weryfikacji stałości tych właściwości użytkowych, przeprowadzonej zgodnie z krajowym systemem właściwym dla tego wyrobu i jego zamierzonego zastosowania.

Producent sporządza krajową deklarację właściwości użytkowych stosując wzór przedstawiony w załączniku nr 2 do rozporządzenia [1].

Właściwości użytkowe zadeklarowane w krajowej deklaracji właściwości użytkowych, zgodnie z właściwą przedmiotowo Polską Normą wyrobu lub krajową oceną techniczną, należy odnieść do tych zasadniczych charakterystyk, które mają wpływ na spełnienie podstawowych wymagań przez obiekty budowlane, zgodnie z zamierzonym zastosowaniem tego wyrobu.

Producent przechowuje krajową deklarację właściwości użytkowych oraz związaną z nią dokumentację techniczną przez okres 10 lat od dnia wprowadzenia wyrobu budowlanego do obrotu.

Kopia krajowej deklaracji właściwości użytkowych dostarczana jest lub udostępniana w wersji papierowej lub elektronicznej, z każdym wyrobem udostępnianym na rynku krajowym.

Udostępniając krajową deklarację właściwości użytkowych na stronie internetowej producent jest obowiązany zapewnić, aby zawartość krajowej deklaracji nie była zmieniana po jej udostępnieniu na stronie internetowej oraz wskazać w informacji towarzyszącej oznakowaniu wyrobu budowlanego znakiem budowlanym adres strony internetowej, na której deklaracja została udostępniona.

Jeżeli kopia krajowej deklaracji nie jest udostępniana na stronie internetowej, kopię tej deklaracji przesyła się odbiorcy wyrobu drogą elektroniczną. Na życzenie odbiorcy wyrobu, kopia krajowej deklaracji jest dostarczana w formie papierowej.

2 CERTYFIKACJA WYROBÓW BUDOWLANYCH PROWADZONA W BIURZE CERTYFIKACJI WYROBÓW BUDOWLANYCH

2.1 Rodzaje prowadzonej certyfikacji

- certyfikacja stałości właściwości użytkowych w systemach oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu 1 i 1+;
- certyfikacja zakładowej kontroli produkcji w systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 2+.

Krajowy system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych	Zakres stosowania	Rodzaj wydawanego certyfikatu
Systemy 1 i 1+	1. Wyroby objęte Polską Normą 2. Wyroby nieobjęte Polską Normą, dla których na wniosek producenta wydano KOT krajową ocenę techniczną	Krajowy certyfikat stałości właściwości użytkowych
Systemy 2+		Krajowy certyfikat zgodności zakładowej kontroli produkcji

Prowadzone procesy certyfikacji są w równym stopniu dostępne dla wszystkich organizacji. Procedury certyfikacji stosowane są jednolicie, zgodnie z określonym systemem oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa, stopnia złożoności technologii produkcji oraz roli, jaką odgrywa wyrób w spełnieniu wymagań podstawowych.

Możliwość przeprowadzenia certyfikacji uzależniona jest od zakresu akredytacji jednostki certyfikującej.

2.2 Elementy krajowych systemów oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych

2.2.1 Działania jednostki certyfikującej w krajowym systemie 1 i 1+:

Lp.	Elementy systemu oceny	Forma działania
1.	Ocena właściwości użytkowych wyrobu	Na podstawie badań wyrobu (w tym pobieranie próbek), obliczeń typu, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu.
2.	Wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji, obejmująca weryfikację i ocenę wdrożenia i przestrzegania wymagań dokumentu odniesienia – krajowej specyfikacji technicznej. Udokumentowanie wyników oceny w raporcie z inspekcji.
3.	Decyzja w procesie certyfikacji	Wydanie/odmowa wydania krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych wyrobu.
4.	Kontynuacja nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji	Inspekcje ZKP planowane i specjalne Kontrolne badania próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta (tylko w systemie 1+). Utrzymanie/ograniczenie/zawieszenie/cofnięcie krajowego certyfikatu stałości właściwości użytkowych.

2.2.2 Działania jednostki certyfikującej w krajowym systemie 2+:

Lp.	Elementy systemu oceny	Forma działania
1.	Wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji, obejmująca weryfikację i ocenę wdrożenia i przestrzegania wymagań dokumentu odniesienia – krajowej specyfikacji technicznej. Udokumentowanie wyników oceny w raporcie z inspekcji.
2.	Decyzja w procesie certyfikacji	Wydanie/odmowa wydania krajowego certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji.
3.	Kontynuacja nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji	Inspekcje ZKP planowane i specjalne Utrzymanie/ograniczenie/zawieszenie/cofnięcie krajowego certyfikatu zgodności zakładowej kontroli produkcji.

2.3 Dokumenty odniesienia w procesach certyfikacji

Dokumentami odniesienia w procesach certyfikacji są:

- Polskie Normy PN-EN niebędące normami zharmonizowanymi oraz PN-B;
- krajowe oceny techniczne do dnia ważności określonym w tym dokumencie.

W ocenie zakładowej kontroli produkcji stosowany może być również dokument DGC-12 *Zakładowa kontrola produkcji wyrobów budowlanych – Wytyczne*.

3 TRYB POSTĘPOWANIA W PROCESACH CERTYFIKACJI

Lp.	Etap procesu certyfikacji	System
1.	Składanie wniosku	1, 1+, 2+
2.	Przegląd wniosku	1, 1+, 2+
3.	Podpisanie umowy o certyfikację	1, 1+, 2+
4.	Ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań (w tym pobieranie próbek) obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu	1 i 1+
5.	Przygotowanie do oceny	1, 1+, 2+
6.	Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	1, 1+, 2+
7.	Przegląd wyników procesu certyfikacji	1, 1+, 2+
8.	Decyzja w procesie certyfikacji	1, 1+, 2+
9.	Planowany nadzór: - inspekcja ZKP - kontrolne badania próbek pobranych przez jednostkę certyfikującą w zakładzie produkcyjnym lub w obiektach magazynowych producenta	1, 1+, 2+ 1+
10.	Decyzja w procesach kontynuacji nadzoru, oceny i ewaluacji zakładowej kontroli produkcji	1, 1+ i 2+
11.	Ponowna ocena (w przypadku certyfikatów wydawanych na czas określony)	1, 1+ i 2+

3.1 Wstępna informacja o trybie certyfikacji

Klient zainteresowany uzyskaniem certyfikatu w PCBC S.A. proszony jest o kontakt telefoniczny, pocztą elektroniczną lub osobisty.

Po sprawdzeniu możliwości przeprowadzenia certyfikacji Klient zostaje poinformowany o:

- wymaganiach dotyczących złożenia wypełnionego formularza wniosku, właściwego dla danego rodzaju certyfikacji;
- dokumentacji, która powinna być dołączona do wniosku.

Formularze wniosków są dostępne na stronie internetowej www.pcbc.gov.pl lub mogą być przesłane na prośbę Klienta.

3.2 Składanie wniosku o certyfikację

Klient, występując o certyfikację stałości właściwości użytkowych wyrobu lub certyfikację zgodności zakładowej kontroli produkcji powinien, przekazać do Biura Certyfikacji Wyrobów Budowlanych PCBC S.A. wypełniony formularz właściwego wniosku o dokonanie certyfikacji wraz z dokumentami wyszczególnionymi w formularzu wniosku. Szczegóły dotyczące danego wniosku, przedstawiciel Klienta może uzgodnić z Dyrektorem Biura lub z wskazanym pracownikiem Biura Certyfikacji Wyrobów Budowlanych.

3.3 Przegląd wniosku

Wniosek wraz z dołączoną dokumentacją podlega ocenie, polegającej na sprawdzeniu:

- czy formularz wniosku jest wypełniony i kompletny (odnośnie zawartych w nim informacji);
- czy załączona dokumentacja odnosi się do wszystkich wymagań, właściwych dla danego rodzaju certyfikacji;
- możliwości przeprowadzenia wnioskowanej certyfikacji zgodnie z posiadanym zakresem akredytacji.

W przypadku złożenia dokumentacji niekompletnej, Klient jest powiadamiany o konieczności uzupełnienia dokumentów.

Wniosek o certyfikację jest rejestrowany z datą wpływu.

3.4 Umowa o certyfikację

Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu oraz kontynuacja nadzoru wymaga podpisania, przez PCBC S.A. i wnioskodawcę, umowy o dokonanie certyfikacji i nadzór nad wydanymi certyfikatami.

Umowa obejmuje wszystkie zakłady produkcyjne (miejsca produkcji) wnioskodawcy oraz grupy wyrobów aktualne na dzień podpisywania umowy. W przypadku zgłoszenia przez wnioskodawcę certyfikacji w zakładzie produkcyjnym lub dla grupy wyrobów nieobjętych dotychczasową umową, sporządzany jest aneks do istniejącej umowy.

Umowa reguluje prawa i obowiązki posiadacza certyfikatu i PCBC S.A., a w szczególności ustala:

- zobowiązania stron związane z procesem certyfikacji i nadzorem;
- zobowiązania finansowe związane z procesem certyfikacji i nadzorem;
- zasady prowadzenia nadzoru nad wydanymi certyfikatami;
- zasady stosowania certyfikatu;
- zasady wydania/utrzymywania, zawieszania ograniczania i cofnięcia certyfikatu oraz ponownej oceny;
- pozostałe zasady, obowiązki i uprawnienia stron, w tym zasady wnoszenia odwołań i/lub skarg, wzajemnego informowania o istotnych dla stron zmianach, publikacji, zachowania poufności.

Podpisanie i zwrócenie przez wnioskodawcę umowy (aneksu) jest warunkiem kontynuacji procesu certyfikacji i nadzoru.

3.5 Ocena właściwości użytkowych wyrobu

Ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań (w tym pobierania próbek), obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu w procesach certyfikacji, powinna być przeprowadzona w zakresie ustalonym w specyfikacji technicznej i jest zadaniem:

- jednostki certyfikującej – w przypadku certyfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu (system 1 i 1+);
- producenta – w przypadku certyfikacji zakładowej kontroli produkcji (system 2+).

Badania (w tym pobieranie próbek), będące podstawą do oceny właściwości użytkowych wyrobów w systemach 1 i 1+ oraz badania kontrolne w systemie 1+ prowadzone są w uzgodnieniu z jednostką certyfikującą. Obejmuje to: typowanie reprezentantów wyrobów dla asortymentu zgłoszonego do certyfikacji, pobieranie prób do badań oraz ustalenie laboratorium, w którym zostaną wykonane badania. Próby do badań mogą być pobrane przez przedstawiciela PCBC S.A. lub przedstawiciela akredytowanego laboratorium wykonującego badania.

W systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 2+ odpowiedzialność za ocenę właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań (w tym pobierania próbek), obliczeń, tabelarycznych wartości lub opisowej dokumentacji wyrobu ponosi producent.

3.6 Przygotowanie do oceny

Po rejestracji wniosku dokonywany jest przegląd załączonej do wniosku dokumentacji.

W przypadku stwierdzenia, że przedstawiona dokumentacja nie jest wystarczająca do przeprowadzenia procesu certyfikacji, wyniki oceny przekazywane są wnioskodawcy, z prośbą o dokonanie właściwych uzupełnień. Proces certyfikacji zostaje przerwany w przypadku nie przekazania uzupełniających dokumentów w uzgodnionym terminie.

W przypadku pozytywnej oceny dokumentacji przygotowywana jest inspekcja zakładowej kontroli produkcji. Wnioskodawca otrzymuje *Plan inspekcji*. Plan przekazany jest wnioskodawcy z wyprzedzeniem wystarczającym do zgłoszenia sprzeciwu wobec składu zespołu oceniającego. Zgłoszenie sprzeciwu wymaga pisemnego uzasadnienia.

3.7 Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji

Inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji przeprowadzana jest w terminie uzgodnionym z wnioskodawcą.

Zakres inspekcji obejmuje system ZKP wyrobów objętych wnioskiem, ocena obejmuje wszystkie wymagania dla ZKP ustalone w krajowej specyfikacji technicznej.

Podczas inspekcji oceniana jest dostępność środków niezbędnych do osiągnięcia właściwości wyrobu, wdrożenie i przestrzeganie ustalonych procedur ZKP oraz prowadzenie zapisów wymaganych w dokumentacji ZKP. Weryfikowana jest zgodność wyrobu z ustalonym typem wyrobu i zadeklarowanymi właściwościami użytkowymi. Ocena obejmuje wszystkie miejsca, w których prowadzona jest produkcja i badania wyrobu.

Wyniki inspekcji dokumentowane są, w przekazywanym do klienta *Raporcie z inspekcji*.

3.8 Ocena wykonania działań korygujących

W przypadku stwierdzenia podczas inspekcji przypadków niespełnienia wymagań zakwalifikowanych, jako niezgodności, oceniana organizacja zobowiązana jest do przeprowadzenia działań korygujących, w terminie uzgodnionym z PCBC S.A.

Ocena wykonania działań korygujących i ich skuteczności może być przeprowadzona w formie przeglądu dowodów realizacji dostarczonych przez Klienta (dokumenty i zapisy) lub w formie dodatkowej inspekcji. Sposób oceny działań zależy od rodzaju niezgodności.

Decyzja o przyznaniu certyfikatu nie może być podjęta przed przeprowadzeniem działań korygujących i oceną ich skuteczności przez zespół inspekcyjny lub prowadzącego.

3.9 Przegląd wyników procesu certyfikacji

Na podstawie kompletu materiałów dotyczących prowadzonego procesu certyfikacji, przeprowadzany jest przegląd wszystkich informacji i wyników dotyczących oceny i formułowana jest rekomendacja dotycząca decyzji w sprawie certyfikacji.

3.10 Decyzja w sprawie certyfikacji

Po dokonaniu przeglądu wyników procesu certyfikacji podejmowana jest decyzja o wydaniu lub odmowie wydania certyfikatu. Klient zawiadamiany jest pisemnie o zakończeniu procesu certyfikacji oraz o wystawieniu faktury za przeprowadzenie procesu certyfikacji.

W przypadku pozytywnego zakończenia procesu wystawiany jest certyfikat. Przekazanie certyfikatu Wnioskodawcy następuje po dokonaniu opłaty z tytułu certyfikacji.

Decyzja o odmowie wydania certyfikatu przekazywana jest Klientowi na piśmie wraz z uzasadnieniem.

Certyfikaty wydawane są:

- w przypadku oceny wg normy PN – bezterminowo;
- w przypadku oceny wg krajowej oceny technicznej – do daty ważności tego dokumentu.

3.11 Przerwanie procesu certyfikacji

Proces certyfikacji może być przerwany w następujących przypadkach:

- na życzenie Wnioskodawcy;
- nie przekazania w wymaganych terminach dokumentów uzupełniających, niezbędnych do kontynuowania procesu.

Klient informowany jest pisemnie o przerwaniu procesu certyfikacji. Przerwanie procesu powoduje obciążenie wnioskodawcy za prace wykonane do czasu przerwania procesu certyfikacji.

4 KONTYNUACJA NADZORU, OCENY I EWALUACJI ZAKŁADOWEJ KONTROLI PRODUKCJI

4.1 Zasady ogólne

Nadzór, ocena i ewaluacja ZKP realizowane są poprzez:

- inspekcje planowane zakładowej kontroli produkcji;
- inspekcje specjalne zakładowej kontroli produkcji;
- inspekcje dla ponownej certyfikacji (jeśli jest to odpowiednie);
- badania kontrolne próbek wyrobów (dotyczy tylko systemu oceny i weryfikacji stałości użytkowych 1+);
- sprawdzenie sposobu stosowania certyfikatów.

Program nadzoru ustalany jest w zależności od rodzaju certyfikacji i postanowień krajowej specyfikacji technicznej. Przy braku takich postanowień inspekcje ZKP przeprowadzane są raz w roku w każdym zakładzie produkcyjnym.

Inspekcje specjalne przeprowadza się:

- po wprowadzeniu znaczących zmian w systemie zakładowej kontroli produkcji, w procesie produkcji lub w wyrobie;
- w ramach postępowania dla uchylecia zawieszenia certyfikatu (w uzasadnionych przypadkach);
- w przypadku niezgodności stwierdzonych podczas inspekcji planowanych, których usunięcie wymaga sprawdzenia przez akredytowaną jednostkę certyfikującą;
- w przypadkach uzasadnionych skargami zgłaszanymi do jednostki na posiadacza certyfikatu.

4.2 Inspekcja systemu ZKP

Inspekcja ZKP w procesie nadzoru obejmuje m.in. sprawdzenie i ocenę:

- spełniania przez posiadacza certyfikatu kryteriów oceny, stanowiących podstawę certyfikacji;
- funkcjonowania systemu zakładowej kontroli produkcji w tym przegląd i ocena zmian w systemie ZKP wprowadzonych od ostatniej oceny lub nadzoru;
- przestrzegania planów badań, konserwacji urządzeń produkcyjnych, wzorcowania i sprawdzania wyposażenia;
- zapisów z badań i pomiarów wykonywanych podczas procesu produkcyjnego oraz gotowych wyrobów, w celu upewnienia się o utrzymywaniu właściwości użytkowych wyrobów w odniesieniu do zadeklarowanych właściwości użytkowych wyrobów w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk zadeklarowanych przez producenta w krajowej deklaracji właściwości użytkowych;
- sposobu postępowania z wyrobem niespełniającym wymagań;
- sposobu powoływania się na posiadaną certyfikację (podawanie nazwy jednostki certyfikującej, numeru akredytacji i numeru krajowego certyfikatu) w krajowej deklaracji właściwości użytkowych;
- spełnienia warunków Umowy związanej ze stosowaniem wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego „Zakładowa Kontrola Produkcji Polskie Centrum Badań i Certyfikacji” (jeśli ma zastosowanie);
- postępowanie z reklamacjami klientów, dotyczącymi wyrobów objętych certyfikatem;
- działań korygujących podjętych w odniesieniu do niezgodności, uwag i spostrzeżeń stwierdzonych podczas poprzedniej inspekcji ZKP.

4.3 Decyzje w procesach nadzoru

W trakcie nadzoru nad wydanym certyfikatem, jednostka certyfikująca może podejmować decyzje w sprawie:

- utrzymania certyfikatu;
- zawieszenia, ograniczenia lub cofnięcia certyfikatu;
- zmiany zakresu dokumentów certyfikacyjnych;
- przeniesienia certyfikacji;
- rozszerzenia zakresu certyfikacji;
- dokonania zmiany powołanej w certyfikacie krajowej specyfikacji technicznej lub nazwy wyrobu w certyfikacie;
- uchylecia zawieszenie certyfikatu.

Decyzja w sprawie nadzoru nad certyfikatem zostaje przekazana Klientowi pisemnie.

4.4 Utrzymanie certyfikatu

Podstawą do utrzymania certyfikatu są pozytywne wyniki inspekcji zakładu produkcyjnego i oceny ZKP oraz zapewnienie stałości deklarowanych właściwości użytkowych wyrobu określonych w krajowej deklaracji

właściwości użytkowych. Jeżeli podczas inspekcji stwierdzono niezgodności i/lub sformułowano uwagi, powinny być one skutecznie usunięte, w terminie uzgodnionym z jednostką certyfikującą.

Niezgodności, stwierdzone w procesie nadzoru powinny być usunięte w terminie do dwóch tygodni (w szczególnych przypadkach np. konieczności przeprowadzenia badań w celu ustalenia typu wyrobu, w indywidualnie ustalonym terminie) a przypadki niespełnienia wymagań zakwalifikowanych jako uwagi w terminie do dwóch miesięcy od dnia inspekcji.

W odniesieniu do certyfikatów wydanych w krajowym systemie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 1+, podstawą do utrzymania certyfikatu są także pozytywne wyniki badań próbek wyrobów.

4.5 Zawieszenie certyfikatu

Zawieszenie certyfikatu następuje w przypadku:

- nie usunięcia w uzgodnionym terminie stwierdzonych podczas inspekcji (planowanej lub specjalnej) niezgodności, wskazujących, że producent nie spełnia kryteriów certyfikacji, albo
- po stwierdzeniu w wyniku weryfikacji właściwości użytkowych wyrobu, że wyrób nie posiada tych samych właściwości użytkowych co ustalony typ wyrobu, albo
- zgłoszenia przez wnioskodawcę czasowej rezygnacji z certyfikatu, albo
- uniemożliwienia przeprowadzenia inspekcji bez uzasadnionej przyczyny, albo
- nadużycia uprawnień wynikających z posiadania certyfikatu, albo
- nie spełniania zobowiązań finansowych wobec PCBC SA, albo
- nie podjęcia w uzgodnionym terminie działań dla wprowadzenia zmian w systemie zakładowej kontroli produkcji, wynikających ze zmian kryteriów certyfikacji.

W odniesieniu do certyfikatów wydanych w krajowym systemie 1+ podstawą zawieszenia certyfikatu może być także nie wykonanie bez uzasadnionej przyczyny zaleconych badań kontrolnych wyrobu lub negatywne wyniki badań wyrobów.

Decyzja o zawieszeniu certyfikatu przekazywana jest w formie pisemnej, z podaniem jej uzasadnienia. Przy zawieszeniu certyfikatu określa się okres zawieszenia oraz warunki uchylenia zawieszenia. Zawieszenie oznacza czasowe wstrzymanie posługiwania się certyfikatem przez Klienta. Okres zawieszenia certyfikatu nie może przekroczyć 12 miesięcy. Po tym okresie następuje cofnięcie certyfikatu.

Uchylenie zawieszenia następuje po otrzymaniu od Klienta informacji o spełnieniu warunków określonych w decyzji o zawieszeniu, wraz z dowodami przeprowadzonych działań i ocenie ich spełnienia.

4.6 Cofnięcie lub ograniczenie certyfikatu

Cofnięcie lub ograniczenie certyfikatu następuje w przypadku:

- rażącego naruszenia przez posiadacza certyfikatu wymagań stawianych przy certyfikacji, albo
- niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych przy zawieszeniu certyfikatu, albo
- zgłoszenia przez Klienta rezygnacji z certyfikatu, albo
- rozwiązania umowy o certyfikację, albo
- wydania nowego certyfikatu w wyniku przeniesienia certyfikacji.

Decyzja o cofnięciu lub ograniczeniu certyfikatu przekazywana jest w formie pisemnej, z podaniem jej uzasadnienia. Po ograniczeniu certyfikatu Klient jest zobowiązany do zaprzestania stosowania certyfikatu w odniesieniu do wyrobów, których dotyczy ograniczenie, a po cofnięciu certyfikatu Klient jest zobowiązany do zaprzestania stosowania certyfikatu.

Przy ponownym ubieganiu się o certyfikat, po jego cofnięciu lub ograniczeniu, przeprowadzany jest ponownie cały proces certyfikacji.

4.7 Rozszerzenie zakresu certyfikatu

Rozszerzenie może dotyczyć nowych odmian wyrobów lub nowych wyrobów, w ramach tej samej krajowej specyfikacji technicznej.

Proces rozszerzenia prowadzony jest w trybie właściwym dla procesu certyfikacji. Potrzeba przeprowadzenia ponownego inspekcji zakładowej kontroli produkcji oceniana jest indywidualnie, w zależności od rodzaju wyrobu, wyników poprzedniego inspekcji.

4.8 Przeniesienie certyfikacji oraz dokonywanie zmian w certyfikacie

Przeniesienie certyfikacji może mieć miejsce w przypadku:

- zmiany nazwy i / lub adresu organizacji, dla której wydano certyfikat;
- zmiany statusu prawnego lub stosunków właścicielskich organizacji, dla której wydano certyfikat.

Zmiana krajowej specyfikacji technicznej w certyfikacie może mieć miejsce w przypadku:

- zmiany oznaczenia, nazwy lub statusu wydania krajowej specyfikacji technicznej;
- wprowadzenia zmiany do krajowej specyfikacji przywołanej w certyfikacie.

Procesy te prowadzone są na pisemny wniosek Klienta. Zakres wymaganej dokumentacji, która powinna być dołączona do wniosku zależy od rodzaju wnioskowanych zmian i jest ustalany przez akredytowaną jednostkę certyfikującą.

4.9 Przedłużenie certyfikatu

Przedłużenie terminu ważności certyfikatu może nastąpić na pisemny wniosek jego posiadacza. Wniosek o przedłużenie powinien być złożony na właściwym formularzu wniosku, nie później niż 1 miesiąc przed upływem terminu ważności certyfikatu. Do wniosku należy dołączyć aktualną dokumentację systemu zakładowej kontroli produkcji wraz z informacją o wprowadzonych zmianach w systemie.

Przedłużenie okresu ważności certyfikatu następuje w wyniku przeprowadzenia procesu certyfikacji, w trybie właściwym dla danego systemu, z uwzględnieniem wyników inspekcji i ocen prowadzonych w nadzorze.

5 ODWOŁANIA I SKARGI

Wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania się od decyzji wydanych w procesach certyfikacji i nadzoru.

Skargi i odwołania wnoszone są zgodnie z trybem postępowania wskazanym na www.pcbc.gov.pl.

6 OPŁATY ZA CERTYFIKACJĘ I NADZÓR

Wysokość opłat ustala się na podstawie cennika (załącznik do zarządzenia Prezesa Zarządu PCBC S.A.), stanowiącego odrębny dokument oraz rzeczywistych kosztów delegowania zespołu oceniającego.

Przed złożeniem wniosku Klient może uzyskać wstępną informację o wysokości opłat dla wnioskowanej certyfikacji i procesów w nadzorze.

Dodatkowo, integralną część umowy stanowi kosztorys informujący o wysokości opłat za certyfikację oraz proces nadzoru.

Wniesienie opłaty jest jednym z warunków wydania i utrzymywania certyfikatu.

7 POUFNOŚĆ

Biuro Certyfikacji Wyrobów Budowlanych zobowiązuje się do zachowania poufności w odniesieniu do wszystkich informacji, uzyskanych w procesie certyfikacji i nadzoru, z wyjątkiem przypadków przewidzianych prawem.

Cały personel jednostki certyfikującej PCBC S.A., w tym personel zewnętrzny, jest zobowiązany do zachowania poufności w odniesieniu do wszystkich informacji uzyskanych w procesie certyfikacji i nadzoru oraz do ochrony praw własności Klientów. Pracownicy zostali odpowiednio przeszkoleni i podpisali stosowne zobowiązanie.

8 INFORMACJE DOSTĘPNE PUBLICZNIE

PCBC S.A. utrzymuje i udostępnia na życzenie informacje dotyczące:

- rodzajów prowadzonej certyfikacji w obszarze regulowanym prawem ~~i obszarze dobrowolnym;~~
- regulacji prawnych dotyczących systemów oceny w procesach certyfikacji w obszarze regulowanym prawem;
- zasad i procedur postępowania w procesach, w tym zasad udzielania, utrzymywania, rozszerzania lub ograniczania zakresu, zawieszania, cofania lub odmowy certyfikacji;
- środków pozyskiwania wsparcia finansowego i ogólnej informacji o pobieranych opłatach;
- praw i obowiązków Klientów;
- procedur rozpatrywania skarg i odwołań;
- wydanych certyfikatów.

9 DOKUMENTY ZWIĄZANE

DGC-02 *Prawa i obowiązki posiadacza certyfikatu*

DGC-03 *Zasady stosowania znaków i certyfikatów*

DGC-12 *Zakładowa Kontrola Produkcji wyrobów budowlanych – Wytyczne*

Aktualne wersje dokumentów DGC publikowane są na stronie internetowej www.pcbc.gov.pl.